

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вж.№	053-03-15
Дата	03, 04 2020 г.

13.31
(10)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

ДОКЛАД
за първо гласуване

Относно: законопроект за изменение и допълнение на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., № 054-01-28, внесен от Красимир Георгиев Ципов, Емил Маринов Христов и Анна Василева Александрова на 2 април 2020 г.

На свое извънредно заседание, проведено на 3 април 2020 г., Комисията по правни въпроси обсъди законопроекта за изменение и допълнение на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., № 054-01-28, внесен от Красимир Георгиев Ципов, Емил Маринов Христов и Анна Василева Александрова на 2 април 2020 г.

На заседанието присъстваха: г-н Данаил Кирилов – министър на правосъдието; г-н Георги Чолаков – председател на Върховния административен съд; г-н Лозан Панов – председател на Върховния касационен съд; г-н Светлин Димитров – от Американската търговска камара в България и г-жа Валя Гилова – член на Висшия адвокатски съвет.

От името на вносителите законопроектът беше представен от народния представител Красимир Ципов, който посочи, че във връзка с удължаването на срока на извънредното положение в страната се налага преразглеждане на разпоредби в Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., като отбеляза, че са взети предвид становищата и бележките на заинтересованите лица, постъпили в Народното събрание след влизането в сила на закона.

Законопроектът цели да внесе яснота, че държавните и местните органи, включително институциите, не спират своята дейност и продължават да работят при спазване на всички законови изисквания и при съобразяване на въведените противоепидемични мерки. Създава се правна възможност органите и институциите да организират гъвкаво своята дейност, включително чрез дистанционна работа, така че да не се препятства административното обслужване, упражняването на права и изпълнението на задължения на частноправните субекти.

С цел предотвратяване на значителни или трудно поправими, включително непоправими, вреди за живота и здравето на хората се предлага актовете, с които министърът на здравеопазването въвежда временни мерки и ограничения във връзка с извънредното положение, да подлежат на предварително изпълнение.

Предлага се процесуалните срокове да спират да текат само за страните по съдебни, арбитражни и изпълнителни производства, с изключение на сроковете по производства, посочени в решение на съответната колегия на Висшия съдебен съвет, обнародвано в Държавен вестник.

Изрично се предвижда да не се спират сроковете по Закона за обществените поръчки и концесионните процедури, включително по Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, като откритите производства и процедури трябва да бъдат завършени, включително пред съда. По този начин се цели да може да се откриват и нови процедури, за да не се препятства провеждането и възлагането на обществени поръчки, както и на концесионни процедури по време на извънредното положение.

Предоставя се възможност на лицата, които поради уважителни причини не може да упражнят права или изпълнят задължения, да поискат от компетентния орган удължаване на срока, като се дава легална дефиниция на понятието „уважителни причини“.

С цел спазване на принципа на реципрочност и равнопоставеност между родителите, както и за опазване интересите на детето и за гарантиране правата му на личен контакт с всеки родител, се предвижда да не се спира изпълнението на задължение за предаване на дете и за последващото му връщане по реда на Гражданския процесуален кодекс.

Със законопроекта се дава възможност за държавните и местните органи, както и за други органи, комисии и други да провеждат заседания, включително открити съдебни заседания и такива на Комисията за защита на конкуренцията от разстояние, при спазване на законовите изисквания за кворум и лично гласуване, без да се нарушават правата на заинтересованите страни.

Като се отчитат дискусиите в общественото пространство относно разпоредбата на чл. 6 в досегашната редакция се предлага по време на извънредното положение да не се прилагат договорните последици от забава за плащане на задължения на частноправни субекти по договори за кредит и други форми на финансиране (факторинг, форфетинг и други), предоставени от банки и финансови институции по чл. 3 от Закона за кредитните институции, включително когато вземанията са придобити от други банки или финансови институции, и по договори за лизинг, както и не се прилагат предсрочна изискуемост, разваляне на договор и изземване на вещи.

Предлага се изменение в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, с което прагът на доходите, над който може да се предприемат действия при принудително изпълнение, се привежда в съответствие с разпоредбата на чл. 446, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс. С промяната се цели на длъжника да се гарантира несеквестируем доход, не по-малък от минималната работна заплата, който да му осигури минимален стандарт на живот.

Законопроектът предвижда лицата, заемащи висши публични длъжности по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, включително по § 2 от допълнителните разпоредби на същия закон, да подадат годишната си декларация за имущество и интереси през 2020 г. в срок до един месец от отмяната на извънредното положение, поради това че срокът за подаване на годишната декларация е с определена в закона дата и вероятно ще изтече по време на извънредното положение.

С цел заинтересованите лица да имат време да се запознаят с настъпилите промени за да упражнят правата си или изпълнят своите задълженията, се предвижда сроковете, които са били спрени съгласно досегашната редакция на чл. 3, т. 2 или т. 3, да продължат да текат считано от изтичането на три дни от обнародването на закона в „Държавен вестник“. Когато поради обективни причини и с оглед защита на интересите на лицата сроковете не са били спрени или е приложен чл. 4, се предлага извършените действия в периода от 13 март 2020 г. до влизането в сила на този закон да запазят силата си.

Създава се възможност военновременни запаси да може да се освобождават с решение на Министерския съвет или на оправомощен от него орган за реализация от Държавната агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ или за безвъзмездно задоволяване потребностите на националното стопанство и населението въз основа на мотивирано искане от Националния оперативен щаб. Предвижда се по искане на щабата председателят на Държавната агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ да може да предоставя болнично-домакинско имущество или друго имущество, представляващо активи за многократно употреба, за безвъзмездно временно ползване.

Министърът на правосъдието посочи, че подкрепя промените в закона и уточни, че законопроектът цели да отрази всички становища на заинтересованите страни и с него се търси баланс в правоотношенията. По отношение на сроковете, той добави, че предложението е резултат от волята на Съдийската колегия към Висшия съдебен съвет, като уточни, че Висшият съдебен съвет има възможност да приоритизира производствата и сроковете, по които да работят съдилищата. Г-н Кирилов уточни също, че

промените в чл. 4 целят да предоставят правна възможност на страните да защитят интересите си.

Г-н Панов посочи, че законодателството трябва да е предвидимо и добави, че предложението, което дава правомощия на съответната колегия да посочва сроковете и производствата по които ще работи, води до неяснота и непредвидимост. По отношение на провеждането на заседания от разстояние, той добави, че следва да отразят принципите на непосредственост и да се гарантира публичността на производствата.

Г-н Чолаков застъпи становището, че текстовете, които се коментират, отразяват решенията на съдийската колегия и са съобразени с конституцията. Решението ще се публикува в „Държавен вестник“, което ще гарантира неговата публичност.

Г-н Магдалинчев посочи, че предложените редакции ще осигурят възможността на съда и администрацията да работят в условията на извънредно положение и при спазване на здравето на гражданите, магистратите и служителите в администрацията.

Г-н Димитров добави, че от Американската търговска камара в България подкрепят законодателната инициатива, която е насочена към запазване на бизнес климата в България.

Г-жа Гигова посочи, че текстовете нарушават основни правни принципи и отбеляза, че възразява срещу оправомощаването на Висшия съдебен съвет да урежда в какви срокове и производства да работят съдилищата.

В дискусиата взеха участие народните представители Крум Зарков, Филип Попов, Явор Нотев, Димитър Лазаров и Красимир Ципов.

Народните представители Димитър Лазаров и Красимир Ципов изразиха подкрепата си към законопроекта, като се обединиха около становището, че законопроектът се приема в една извънредна ситуация и той цели запазване на живота и здравето на хората. Те изразиха необходимостта от прецизиране на определени разпоредби между първо и второ гласуване.

Народните представители Крум Зарков и Филип Попов посочиха, че от „БСП за България“ няма да подкрепят законопроекта и добавиха, че промените относно Закона за обществените поръчки и Данъчно-осигурителния процесуален кодекс са положителни, но в останала част се задълбочават проблемите и не се дава възможност на обществото да посрещне предизвикателствата, свързани с извънредното положение.

Г-н Нотев посочи, че внесеният проект е резултат от задълбочен труд и добави, че въпросът относно колизията с конституционните принципи и ролята на трите власти е дискуссионен.

В резултат на проведеното обсъждане, Комисията по правни въпроси с 13 гласа „за”, 0 гласа „против“ и 7 гласа „въздържал се”, предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., № 054-01-28, внесен от Красимир Георгиев Ципов, Емил Маринов Христов и Анна Василева Александрова на 02.04.2020 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**

АННА АЛЕКСАНДРОВА